

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα από το Γενικό
Εκτελεστικό Ιατρικό Διευθυντή 2

Δημιουργία της 1^{ης} Έδρας
Βιοπληροφορικής στην Κύπρο 3

25 Χρόνια Ινστιτούτο Νευρολογίας &
Γενετικής Κύπρου
3^η Διάλεξη Ακαδημαϊκής Αριστείας 4

Γονιδιακή θεραπεία κληρονομικών
νευροπαθειών- Μία νέα ανακάλυψη 5

RampCo - Ένα Ευρωπαϊκό αναπτυξιακό
έργο με τη συνεισφορά του
Συνδέσμου Μυοπαθών Κύπρου 6

TELETHON 7

NEA INΓΚ 8

Γνωρίζεις ότι ...

Το Ινστιτούτο αποτελείται από Κλινικές και Τμήματα τα οποία δραστηριοποιούνται στους τομείς της Κλινικής Νευρολογίας, Κλινικής Γενετικής, Ηλεκτρονικού Μικροσκοπίου/ Μοριακής Παθολογίας, Μοριακής Ιολογίας, Βιοχημικής Γενετικής, Κυτταρογενετικής και Γονιδιωματικής, Μοριακής Γενετικής της Θαλασσαιμίας, Γενετικής της Καρδιοαγγειολογίας και Δικανικής Γενετικής, Μοριακής Γενετικής, Λειτουργίας και Θεραπείας και Νευρογενετικής.

25 Χρόνια Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου

Σε μία ιδιαίτερα συγκινησιακή ατμόσφαιρα, στην Κεντρική Σκηνή ΘΟΚ, γιορτάσαμε 25 χρόνια παρουσίας και προσφοράς, κατά την οποία τιμήσαμε το προσωπικό του Ινστιτούτου που το στήριξε στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του, καθώς επίσης και το προσωπικό που εντάχθηκε τότε στο δυναμικό του Ινστιτούτου και παραμένει μέχρι σήμερα. Τιμήσαμε επίσης, τους φορείς εκείνους που βοήθησαν καίρια στη δημιουργία και ανάπτυξη του Ινστιτούτου.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Καθ. Λεωνίδας Α. Φιλακτού

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Μαρία Λοΐζου, Κύπρος Καρανίκης, Γιώργος Βατυλιώτης, Άντρια Ιωακείμ, Μαρίνα Παύλου, Δρ Πόδα Ευαγγελίδου, Δρ Έλενα Worth Πανάγιωτου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Marketway Strategy, P.R. Advertising, τηλ. 22 391 000
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: K & L Lithofit, τηλ. 22 350 589

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:
Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου
Τ.Κ. 23462, 1683 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. + 357 22 392600, Φαξ. + 357 22 358237
email: info@cing.ac.cy
www.cing.ac.cy

ISSN 1986-2105 (print) - ISSN 1986-2113 (online)

Οι αξίες μας: Αριστεία, Κοινωνική Προσφορά, Επαγγελματισμός, Καινοτομία, Ομαδικότητα
Our Values: Excellence, Social Service, Professionalism, Innovation, Teamwork

Μήνυμα από τον Καθ. Λεωνίδα Α. Φυλακτού Γενικός Εκτελεστικός Ιατρικός Διευθυντής Ινστιτούτου Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου

25 χρόνια Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου!
25 χρόνια προσπάθειας για επιστημονικά επιτεύγματα!
25 χρόνια αφοσίωσης στους ασθενείς και στον τόπο μας!

Έχουμε ολοκληρώσει μία 25ετία, ένα τέταρτο του αιώνα, λειτουργίας και προσφοράς του Ινστιτούτου Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου. Μέσα σε αυτά τα 25 χρόνια, το Ινστιτούτο κατάφερε να εδραιωθεί στους τομείς δραστηριότητάς του, τόσο στην Κύπρο όσο και διεθνώς. Ανώτερος στόχος του Ινστιτούτου είναι η βελτιωμένη ποιοτική ζωή των ασθενών μας!

Τα τελευταία 25 χρόνια, μέσα από την έρευνα, προσφέρουμε αρκετές νέες υπηρεσίες στους Κύπριους ασθενείς με μοναδικό σκοπό την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση και τη θεραπεία τους. Και αυτό, επειδή η συνύπαρξη μέσα στον ίδιο χώρο των κλινικών και εργαστηριακών υπηρεσιών, μαζί με τα ερευνητικά προγράμματα, δημιουργεί ένα μοναδικό περιβάλλον για την ανάπτυξη νέων καινοτόμων επιστημονικών πρωτοκόλλων και προϊόντων.

Σήμερα, 25 χρόνια μετά, στο Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής εργάζονται περίπου 200 επιστήμονες, γιατροί, διοικητικό και υποστηρικτικό προσωπικό. Επισκέπτονται ετησίως το Ινστιτούτο περίπου 6.500 ασθενείς και διεξάγονται πέραν των 50 ερευνητικών προγραμμάτων. Ο αριθμός των εξειδικευμένων υπηρεσιών που παρέχονται στους ασθενείς πλησιάζουν τις 500, ενώ φοιτούν ετησίως περίπου 50 μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι οποίοι παρακολουθούν τα προγράμματα της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου.

Το κράτος ανέκαθεν βρισκόταν στο πλευρό του Ινστιτούτου, και έμπρακτα και αποτελεσματικά συνέβαλλε έτσι ώστε να

εξυπηρετούνται οι χιλιάδες ασθενείς μας και να διεξάγονται πολλά ερευνητικά προγράμματα. Είναι ζωτικής σημασίας για τον τόπο μας το ΙΝΓΚ να συνεχίσει να εργάζεται πάνω στο ίδιο μοντέλο: Υπηρεσίες – Έρευνα – Εκπαίδευση. Συνάμα, οι προοπτικές για ανάπτυξη είναι τεράστιες. Μέσα από την επέκταση των ερευνητικών δραστηριοτήτων και της καινοτομίας περισσότεροι ασθενείς θα μπορούν να επωφεληθούν βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα.

25 χρόνια τώρα, πιστοί στο έργο μας, προσπαθούμε για το καλύτερο των ασθενών συνανθρώπων μας.

25 χρόνια τώρα, υπηρετούμε τη χώρα μας μέσα από το όραμα και τους στόχους μας, με καθοδηγητή τις Αξίες μας – *Αριστεία, Κοινωνική Προσφορά, Επαγγελματισμός, Καινοτομία, Ομαδικότητα.*

Το Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου δημιουργήθηκε με συγκεκριμένη αποστολή και όραμα.

Η υπόσχεσή μας είναι να προσφέρει ακόμη περισσότερα!

Ο Καθ. Λεωνίδας Α. Φυλακτού διορίστηκε πρόσφατα από το Δ. Σ. του ΙΝΓΚ Γενικός Εκτελεστικός Ιατρικός Διευθυντής του ΙΝΓΚ. Ο Καθ. Λεωνίδας Φυλακτού είναι και ο Γενικός Διευθυντής της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου. Ο Καθ. Φυλακτού ολοκλήρωσε τις πτυχιακές, μεταπτυχιακές και μεταδιδακτορικές του σπουδές σε πανεπιστήμια της Αγγλίας και των ΗΠΑ. Το 1998 ίδρυσε ερευνητικό εργαστήριο στο ΙΝΓΚ και το 2005 διορίστηκε Διευθυντής του Τμήματος Μοριακής Γενετικής, Λειτουργίας και Θεραπείας. Διετέλεσε πρώτος Κοσμήτορας της Σχολής για την περίοδο 2012-2014. Διετέλεσε επίσης Αναπληρωτής Γενικός Εκτελεστικός Ιατρικός Διευθυντής του Ινστιτούτου και Αναπληρωτής Διευθυντής της Σχολής από το Μάρτιο του 2014 μέχρι τον Ιούλιο του 2015.

BIORISE - ERA Chair

Δημιουργία της 1^{ης} Έδρας Βιοπληροφορικής στην Κύπρο - Στόχος η σημαντική αναβάθμιση της Έρευνας και Καινοτομίας στη χώρα μας στις Βιοϊατρικές Επιστήμες

Στις αρχές του 2016 αναμένεται η πρόσληψη του εμπειρογνώμονα ο οποίος θα αναλάβει την 1^η Έδρα Βιοπληροφορικής στην Κύπρο. Η διαδικασία της πρόσληψης έχει αρχίσει και γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή και τον Κώδικα Δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών. Το Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου είναι υποστηρικτής αυτών των αρχών και ο ένας από τους δύο οργανισμούς στην Κύπρο (188 στην Ευρώπη) στον οποίο έχει απονεμηθεί το λογότυπο «ΑΔ Αριστεία στην Έρευνα» (HR Excellence in Research) από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Βιοπληροφορική είναι ο νέος επιστημονικός τομέας που προσεγγίζει Βιολογικά προβλήματα χρησιμοποιώντας εργαλεία από τη Βιολογία, την Πληροφορική, τα Μαθηματικά και τη Στατιστική. Η αθροιστική ανάπτυξη στον τομέα των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών οδήγησε στην ανάπτυξη αυτοματοποιημένων εφαρμογών υψηλής απόδοσης, με αποτέλεσμα την παραγωγή τεράστιου όγκου αποτελεσμάτων και δεδομένων. Στις Βιοϊατρικές επιστήμες, η Βιοπληροφορική αναπτύχθηκε μέσα από την ανάγκη να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα από τέτοιου είδους πολύπλοκα και ογκώδη δεδομένα, με στόχο την άμεση χρήση τους στην κλινική ιατρική πράξη.

Η 1^η Έδρα Βιοπληροφορικής στη χώρα μας δημιουργείται μέσα από το πενταετές Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα **BIORISE** (Αριθμός Συμφωνίας Επιχορήγησης: 669026, Προϋπολογισμός έργου: € 2.526.163,00) που άρχισε την 1^η Ιουλίου 2015, κάτω από το ειδικό πρόγραμμα WIDESPREAD-2-2014 – ERA Chairs. Η εξασφάλιση αυτής της χορηγίας αποτελεί περιβλεπτή επιτυχία του ΙΝΓΚ και τη μεγαλύτερη χορηγία που έχει αντλήσει μέχρι σήμερα από ανταγωνιστικά προγράμματα για την ανάπτυξη της υποδομής του.

Ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η προσέλκυση εμπειρογνώμονα Βιοπληροφορικής από το εξωτερικό ο οποίος θα ιδρύσει και θα αναπτύξει την ομάδα Βιοπληροφορικής στο ΙΝΓΚ, με σκοπό τη **σημαντική αναβάθμιση της Κύπρου στον τομέα.**
- Η αξιολόγηση των υφιστάμενων αναγκών στον τομέα της Βιοπληροφορικής και η οργάνωση των αναγκαίων υποδομών, ώστε να **αυξηθεί η παραγωγική ικανότητα και να αναβαθμιστεί η απόδοση του ΙΝΓΚ και της χώρας μας στον τομέα της έρευνας, καινοτομίας και προσφοράς υπηρεσιών.**
- Η εκπαίδευση και κατάρτιση της επόμενης γενιάς των επιστημόνων και ερευνητών στις εφαρμογές και τις χρήσεις των διαφόρων εργαλείων Βιοπληροφορικής, μέσω των προγραμμάτων της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου, προκειμένου να ενδυναμωθεί και να επιμορφωθεί το επιστημονικό δυναμικό της χώρας.

Συντονίστρια του έργου είναι η Καθηγήτρια Κυπρούλα Χριστοδούλου, Διευθύντρια του Τμήματος Νευρογενετικής του ΙΝΓΚ. Συνεργάτες είναι ο Καθηγητής Κυριάκος Κυριάκου, Διευθυντής του Τμήματος Ηλεκτρονικής Μικροσκοπίας / Μοριακής Παθολογίας του ΙΝΓΚ και η Δρ Ελένη Ζαμπά-Παπανικολάου, Διευθύντρια της 4^{ης} Κλινικής Νευρολογίας του ΙΝΓΚ. Συμμετέχουν επίσης οι Δρ Πασχάλης Νικολάου, Δρ Χριστίνα Βότση, Δρ Ανδρέας Χατζησάββας, Δρ Μαρία Λοιζίδου, Δρ Κλειτός Σωκράτους και Δρ Χριστιάνα Δημητρίου. Στη θέση διαχειριστή του έργου έχει προσληφθεί ο Δρ Αντώνης Βερβέρης.

Το πρωτοποριακό αυτό έργο θα συμβάλει στη σημαντική αναβάθμιση του ερευνητικού ιστού της Κύπρου και θα ενδυναμώσει την ανταγωνιστικότητα των ερευνητικών μας ομάδων.

Συμβολή BIORISE στην Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Υγεία		
A/A	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ
A.	Ηλεκτρονική Υγεία	
A.3	Ψηφιακή Χαρτογράφηση Υγείας	ΥΨΗΛΟΣ
B.	Κλινική και Γενετική Διερεύνηση και Αντιμετώπιση Ασθενειών	
B.2	Διάγνωση – Πρόληψη / Παράγοντες Κινδύνου	ΥΨΗΛΟΣ
B.3	Μοριακή και Ιατρική Γενετική (Μεταφραστική Ιατρική Έρευνα)	ΥΨΗΛΟΣ
B.4	Προαγωγή Δημόσιας Υγείας και Ποιότητα Ζωής	ΥΨΗΛΟΣ
Γ.	Ανάπτυξη Ασφαλών και Αποτελεσματικών Φαρμάκων.	
Γ.1	Ανάπτυξη συνδυαστικών τεχνολογιών	ΜΕΣΑΙΟΣ
Γ.2	Μοριακή διάγνωση και δημιουργία εξειδικευμένων φαρμάκων.	ΥΨΗΛΟΣ
Γ.3	Τεχνολογία αιχμής και σχεδιασμός φαρμάκων	ΜΕΣΑΙΟΣ

25 Χρόνια Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου 3^η Διάλεξη Ακαδημαϊκής Αριστείας

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήσαμε την Πέμπτη 19 Νοεμβρίου 2015, την 3^η Διάλεξη Ακαδημαϊκής Αριστείας του Ινστιτούτου Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ) και της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου (ΣΜΙΚ), στην Κεντρική Σκηνή του ΘΟΚ. Η εκδήλωση έγινε σε συνδυασμό με την επέτειο των 25 χρόνων λειτουργίας και προσφοράς του ΙΝΓΚ.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης έγινε απονομή τιμητικών βραβείων στα άτομα που στήριξαν το Ινστιτούτο στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του καθώς επίσης και στους υπαλλήλους εκείνους που εντάχθηκαν τότε στο δυναμικό του Ινστιτούτου και παραμένουν μέχρι σήμερα. Τα επιτεύγματα, η διεθνής αναγνώριση, η κοινωνική προσφορά του Ινστιτούτου μέσα στην 25χρονη πορεία του, οφείλονται στους ανθρώπους του Ινστιτούτου.

Τιμήθηκαν επίσης οι δυο πρώην Υπουργοί Υγείας, κ. Τάκης Πελεκάνος και κ. Πανίκος Παπαγεωργίου για τη συνεισφορά τους και τον καθοριστικό τους ρόλο στην ίδρυση του Ινστιτούτου στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του, ενώ ιδιαίτερη μνεία έγινε και προς τον ιδρυτή του ΙΝΓΚ Καθ. Λεύκο Μίτλεττον.

Επίτιμος ομιλητής στη φετινή διάλεξη ήταν ο Sir Tim Hunt, κάτοχος του Βραβείου Νόμπελ Φυσιολογίας - Ιατρικής 2001, με θέμα διάλεξης "Controlling Cell Division". Ο Sir Tim Hunt κέντρισε το ενδιαφέρον του κοινού με την παραστατική του παρουσίαση, κατά τη διάρκεια της οποίας παρέθεσε μία ιστορική ανασκόπηση των εργασιών που οδήγησαν στην έρευνα που του χάρισε μερίδιο του βραβείου Νόμπελ. Ολοκληρώνοντας, ο Sir Tim Hunt εξήρε το έργο του ΙΝΓΚ λέγοντας ότι έχει επισκεφθεί πολλά ερευνητικά ιδρύματα και ότι το ΙΝΓΚ είναι ανάμεσα σε αυτά που τον έχουν εντυπωσιάσει. Συνέχισε χαρακτηρίζοντας το ΙΝΓΚ ως ένα διαμάντι για την Κύπρο και προέτρεψε την πολιτεία να συνεχίσει να το στηρίζει.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους εκπρόσωποι του κράτους, γιατροί, επιστήμονες και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ευχαριστώντας τον Sir Tim Hunt ο Γενικός Εκτελεστικός Ιατρικός Διευθυντής του ΙΝΓΚ, Καθ. Λεωνίδας Φυλακτού, υπογράμμισε ότι το ΙΝΓΚ τάσσεται πλάι στον ασθενή μέσα από τις ιατρικές, ερευνητικές και ακαδημαϊκές του υπηρεσίες. Χρέος του ΙΝΓΚ είναι να προσφέρει ενημέρωση στο κοινό μέσα από τις διεθνείς σχέσεις που έχει αναπτύξει στην 25χρονη πορεία του. Στην πορεία αυτή έχουν αναπτυχθεί προγράμματα διδακτορικών σπουδών μέσα από διεθνείς ακαδημαϊκές συνεργασίες με αποκορύφωμα τη δημιουργία της αυτόνομης Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου. Ο Καθ. Φυλακτού ευχαρίστησε μεταξύ άλλων και την κοινωνία που στέκει αρωγός και συμπαραστάτης του έργου που παράγει το Ινστιτούτο διαχρονικά.

Σύντομο χαιρετισμό απύθνηε και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΝΓΚ κ. Παύλος Φωτιάδης, ο οποίος καλωσόρισε τον Sir Tim Hunt και τον ευχαρίστησε που αποδέχτηκε την πρόσκλησή του ΙΝΓΚ και της ΣΜΙΚ.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του ο Υπουργός Υγείας Δρ Γιώργος Παμπορίδης, ο οποίος απύθνηε χαιρετισμό εκ μέρους του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη. «Το ΙΝΓΚ μας κάνει συνεχώς υπερήφανους με τα επιτεύγματά του», τόνισε ο κ. Παμπορίδης.

Χορηγός της εκδήλωσης για τρίτη συνεχόμενη χρονιά ήταν η Eurobank Cyprus και Χορηγός Επικοινωνίας Η Καθημερινή.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Eurobank

Cyprus

Νέα ανακάλυψη από το ΙΝΓΚ Η Κύπρος πρωτοπορεί στη γονιδιακή θεραπεία κληρονομικών νευροπαθειών

Το δρόμο για τη γονιδιακή θεραπεία ανοίγει μία νέα ανακάλυψη από επιστήμονες του Ινστιτούτου Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ). Η ανακοίνωση αυτή γίνεται μετά από 15 χρόνια επίμονης έρευνας του εργαστηρίου Νευροεπιστημών του ΙΝΓΚ, το οποίο δραστηριοποιείται στην έρευνα κληρονομικών νευροπαθειών όπως η ασθένεια Charcot-Marie-Tooth.

Για την υλοποίηση της συγκεκριμένης επιστημονικής έρευνας, ο Διευθυντής του εργαστηρίου Καθ. Κλεόπας Α. Κλεόπα, μαζί με την ερευνητική του ομάδα, εξασφάλισαν χρηματοδοτήσεις από το Σύνδεσμο Μυϊκής Δυστροφίας των ΗΠΑ, το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και το Telethon Κύπρου.

Σύμφωνα με την έρευνα, διαπιστώθηκε σταθερή έκφραση του υγιούς γονιδίου της κοννεξίνης32 μέχρι και έξι μήνες μετά την ενδονευρική έγχυσή του. Να σημειώσουμε ότι οι μεταλλάξεις του γονιδίου αυτού προκαλούν περιφερική νευροπάθεια. Ως φορέας του γονιδίου, χρησιμοποιείται ένας γενετικά τροποποιημένος ρετρο-ιός που παράγεται στο εργαστήριο Μοριακής Ιολογίας του ΙΝΓΚ. Ο ιός είναι ασφαλής τόσο για τους επιστήμονες που τον χρησιμοποιούν όσο και για τους δέκτες του, αφού δεν μπορεί από μόνος του να καταστρέψει κύτταρα ή να πολλαπλασιαστεί ανεξέλεγκτα.

Για την έρευνα χρησιμοποιήθηκαν πειραματικά μοντέλα τα οποία έφεραν τη φυλοσύνδετη κληρονομική νευροπάθεια Charcot-Marie-Tooth. Στα μοντέλα αυτά έγινε εισαγωγή του υγιούς γονιδίου της κοννεξίνης32 μέσω ιικού φορέα στα ισχιακά τους νεύρα. Μετά την εισαγωγή παρατηρήθηκε θεαματική βελτίωση στην παθολογία των νεύρων του μοντέλου που ξεπερνούσε το 50%. Η διαδικασία της γονιδιακής θεραπείας και έκχυσης του ιού δεν προκάλεσε καμία φλεγμονή στο νεύρο ενώ ο ιός είναι πάρα πολύ ασφαλής και δεν προκάλεσε ανοσοποιητική αντίδραση.

Η επιστημονική ομάδα του εργαστηρίου Νευροεπιστημών ΙΝΓΚ έχει ήδη αρχίσει εφαρμογές της θεραπείας αυτής με έκχυση μέσω οσφυονωτιαίας παρακέντησης, με επίσης πολύ θετικά αποτελέσματα. Η νέα αυτή προσέγγιση καθιστά ευκολότερη την

μελλοντική κλινική εφαρμογή της θεραπείας σε ασθενείς, αφού προσφέρει ευκολότερη πρόσβαση στα περιφερικά νεύρα. Είναι η πρώτη φορά που ασθενείς με κληρονομικές νευροπάθειες μπορούν να ελπίζουν σε μια θεραπεία, καθώς η κλινική εφαρμογή της μεθόδου αυτής είναι εφικτή.

Αναγνώριση και στο εξωτερικό

Η έρευνα του εργαστηρίου Νευροεπιστημών ΙΝΓΚ παρουσιάστηκε και στο συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Νευρολογίας στο Βερολίνο τον Ιούνιο 2015, όπου έτυχε πολύ θετικών σχολίων και περιλήφθηκε μέσα στις σημαντικότερες νέες ανακαλύψεις που επιλέχθηκαν να παρουσιαστούν ξανά στη λήξη του συνεδρίου. Για την παρουσίαση αυτή, έχει επίσης απονεμηθεί στο Δρ. Κλεόπα το βραβείο Έρευνας 2015 της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Νευρολογίας για τις νευροπάθειες.

Η Ερευνητική Ομάδα του εργαστηρίου Νευροεπιστημών

Τα αποτελέσματα της έρευνας έχουν δημοσιευθεί πρόσφατα στο διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό περιοδικό *Annals of Neurology*, που είναι ένα από τα πιο έγκυρα στον τομέα της νευρολογίας.

Intraneural GJB1 gene delivery improves nerve pathology in a model of X-linked Charcot-Marie-Tooth disease. Sargiannidou I, Kagiava A, Bashirides S, Richter J, Christodoulou C, Scherer SS, Kleopa KA. Ann Neurol. 2015 Aug; 78(2):303-16.

Νευρολογική Κλινική Ε
Εργαστήριο Νευροεπιστημών
Διευθυντής Καθ. Κλεόπας Α. Κλεόπα

RampCo - Ένα Ευρωπαϊκό αναπτυξιακό έργο με τη συνεισφορά του Συνδέσμου Μυοπαθών Κύπρου

Το RampCo είναι ένα έργο που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στα πλαίσια του 7^{ου} προγράμματος πλαισίου.

Το έργο RampCo συντονίζεται από την Κυπριακή εταιρεία CYRIC Ltd - Cyprus Research and Innovation Center και υλοποιείται από κοινοπραξία 10 φορέων από επτά χώρες μέλη της Ε.Ε. Ο Σύνδεσμος Μυοπαθών Κύπρου αναγνωρίζοντας τις μεγάλες ελλείψεις του κοινωνικού περιβάλλοντος στην προσβασιμότητα, συμμετέχει σε αυτό το έργο, με στόχο την κοινωνική ένταξη των ατόμων με νευρομυϊκές παθήσεις.

Στόχος του έργου είναι ο σχεδιασμός και κατασκευή μίας μετακινούμενης ράμπας η οποία θα λύσει πολλά προβλήματα προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρίες. Το RampCo είναι μια τεχνολογικά προηγμένη, αναδιπλούμενη, μεταφερόμενη ράμπα, για αυτόματα άνοδο και κάθοδο χειροκίνητων και μηχανικών αναπηρικών τροχοκαθισμάτων, ανοίγοντας έτσι το δρόμο στην καθολική προσβασιμότητα σε κτίρια και δημόσιους χώρους που δεν την προσφέρουν, χωρίς την ανάγκη για οποιοσδήποτε κτιριακές τροποποιήσεις.

Το RampCo είναι ελαφρύ και μπορεί να μεταφερθεί εύκολα και γρήγορα, ενώ η εγκατάστασή του είναι υπόθεση μερικών λεπτών. Λειτουργεί σε κλίσεις, πέρα από το τυπικό 8%, φτάνοντας έως και 60%, επιτρέποντας στον χρήστη αναπηρικού τροχοκαθίσματος να ανεβαίνει και να κατεβαίνει με ασφάλεια πολλά σκαλοπάτια.

Υποστηρίζεται από έξυπνες ηλεκτρονικές διαδικτυακές εφαρμογές, που το καθιστούν το πλέον σύγχρονο και τεχνολογικά αναβαθμισμένο προϊόν προσβασιμότητας. Χρησιμοποιεί την τεχνολογία της γεωπληροφορικής και ειδοποιεί τους χρήστες για την ακριβή γεωγραφική θέση των εγκατεστημένων προϊόντων, ενώ υποστηρίζεται από ειδική διαδικτυακή εφαρμογή για την προ-κράτηση χρήσης RampCo σε ειδικά επιλεγμένα σημεία εντός ενός κτιρίου. Επιπλέον,

επιτρέπει στον αγοραστή την απομακρυσμένη ασύρματη πρόσβαση στο λειτουργικό πρόγραμμα εγκατάστασης, έτσι ώστε να μπορεί να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή τον τρόπο χρήσης αλλά και οποιοδήποτε πιθανό πρόβλημα.

Ο σχεδιασμός και η κατασκευή του RampCo έγινε σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθεσίες και κανονισμούς της Ε.Ε. με αποτέλεσμα να είναι απόλυτα ασφαλές. Με την ολοκλήρωση του σχεδιασμού του RampCo, στόχος είναι η διάθεσή του στην αγορά αφού μπορεί να βρει εφαρμογή σε μέρη που επί του παρόντος παραμένουν απρόσιτα χωρίς πρόβλεψη για χρήση από άτομα με αναπηρίες. Αυτό θα καλύψει τεράστιες ανάγκες και θα ευκολύνει χιλιάδες ανθρώπους με κινητικά προβλήματα και αναπηρίες.

TELETHON 2015

Μεγάλος Χορηγός:
Στηρίζουν:

Η μαγεία των Χριστουγέννων στο ΙΝΓΚ

Μία ωραία Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση διοργανώθηκε το Σάββατο 12 Δεκεμβρίου για το προσωπικό και τους ασθενείς του ΙΝΓΚ. Ο χώρος υποδοχής πλημμύρισε με παιδιά που έμειναν ενθουσιασμένα με τις εκπλήξεις που ακολούθησαν. Στην εκδήλωση έκανε την εμφάνισή του ο Πρίγκιπας των Χριστουγέννων με τη συνοδεία του και έπειτα ο Άγιος Βασίλης που μοίρασε δώρα. Η εκδήλωση συνεχίστηκε με την προβολή της ταινίας 'Το Πολικό Εξημέρι' στο κατάμεστο από μικρούς και μεγάλους αμφιθέατρο του Ινστιτούτου.

Μεγάλος
Χορηγός:

Στηρίζουν:

Ευχαριστούμε!

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι εκδηλώσεις του TELETHON 2015. Είμαστε στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσουμε ότι τα έσοδα από τις εκδηλώσεις του TELETHON 2015 ανήλθαν στίς €132.367. Το ποσό θα στηρίξει τους μυοπαθείς συνανθρώπους μας και συγχρόνως θα ενισχύσει την επιστημονική έρευνα για τη θεραπεία νευρολογικών και γενετικών παθήσεων.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά όλους όσοι με το δικό τους τρόπο βοήθησαν στην επιτυχία αυτή. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους εθελοντές, στους χορηγούς και υποστηρικτές του TELETHON, στο προσωπικό του ΙΝΓΚ, στα μέλη του Συνδέσμου Μυοπαθών Κύπρου και βέβαια τις ευχαριστίες μας στο Συγκρότημα ΔΙΑΣ και την Τηλεόραση ΣΙΓΜΑ που είναι οι χορηγοί επικοινωνίας του θεσμού. Τέλος, ένα ιδιαίτερα μεγάλο ευχαριστώ στον κύριο χορηγό του TELETHON, την ΟΠΑΠ Κύπρου, για τη στήριξη και έμπρακτη βοήθεια όλα αυτά τα δύσκολα χρόνια.

Μία Κυριακή γεμάτη παιχνίδι

Τουρνουά Futsal και Πανηγύρι Χαράς για το TELETHON

Η Κοινωνική Αστυνόμευση Λευκωσίας και το TELETHON διοργάνωσαν και φέτος Futsal και Πανηγύρι Χαράς την 1^η Νοεμβρίου στο πάρκο Αγίου Δημητρίου. Χορηγός της εκδήλωσης ήταν η εταιρεία Albourne της οποίας το προσωπικό βοήθησε και στη διοργάνωση της εκδήλωσης. Στο Futsal διαγωνίστηκαν 12 ομάδες με τρίτη να κατατάσσεται η ομάδα της Eurobank Cyprus, δεύτερη η ομάδα της Group 4 και νικήτρια η ομάδα της ΑΕΑΚ Αθλητική Ένωση Αστυνομικών Κύπρου. Τα έσοδα από την εκδήλωση ανήλθαν στις €12.750 συμπεριλαμβανομένης της χορηγίας της εταιρείας Albourne.

Ανταγωνιστική χρηματοδότηση TELETHON

Τρεις φοιτήτριες της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου, εξασφάλισαν από ένα ερευνητικό πρόγραμμα, αξίας €60.000 τριετούς διάρκειας, με χρηματοδότηση από το TELETHON. Η Σαβάννα Ανδρέου, το θέμα της οποίας αφορά στην επιδημιολογική, γενετική και μοριακή μελέτη της οικογενούς αμυλοειδικής πολυνευροπάθειας τύπου Ι στον Κυπριακό πληθυσμό, με επικεφαλής τον Διευθυντή της Νευρολογικής Κλινικής Α' Καθ. Θεόδωρο Κυριακίδη. Η Στεφανία Μπίρου, το θέμα της οποίας αφορά στη μη επεμβατική προγεννητική διάγνωση της θαλασσαιμίας βασισμένη στην ανίχνευση πατρικών αλληλόμορφων με τη μέθοδο της Αλληλούχισης Νέας Γενιάς, με συντονιστή του έργου τη Δρ Θεσσαλία Παπασάββα και με επικεφαλής τη Δρ Μαρίνα Κλεάνθους του Τμήματος Μοριακής Γενετικής Θαλασσαιμίας. Η Κάλια Κυριάκου, το θέμα της οποίας αφορά το λειτουργικό χαρακτηρισμό της όξινης κεραμιδάσης στους κινητικούς νευρώνες και τη διερεύνηση του ρόλου της στην ασθένεια Νωτιαία Μυϊκή Ατροφία με Προοδευτική Μυοκλονική Επιληψία (SMA-PME), υπό την επίβλεψη της Δρ Άνας Μαλέκκου του Τμήματος Βιοχημικής Γενετικής με επικεφαλής τη Δρ Ανθή Δρουσιώτου.

Σαβάννα Ανδρέου

Στεφανία Μπίρου

Κάλια Κυριάκου

Απόκτηση διδακτορικού

Η Κοραλία Στεφάνου του Τμήματος Μοριακής Γενετικής Θαλασσαιμίας έλαβε το διδακτορικό της στο Τμήμα Ιατρικής και Μοριακής Γενετικής της Ιατρικής Σχολής του King’s College London για τη διατριβή της με τίτλο «Βελτιστοποίηση λεντιϊκών φορέων για την γονιδιακή θεραπεία της β-θαλασσαιμίας».

Η ερευνητική της εργασία διεκπεραιώθηκε στο Τμήμα Μοριακής Γενετικής Θαλασσαιμίας του ΙΝΓΚ, με ερευνητική σύμβουλο τη Δρ Μαρίνα Κλεάνθους.

Πιστοποιήσεις ΙΝΓΚ

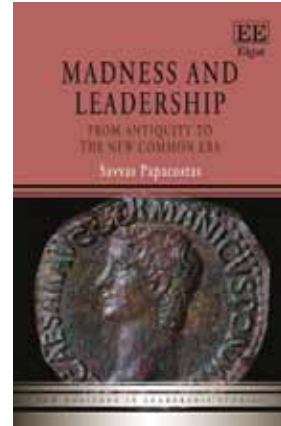
Το Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου βραβεύτηκε από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτα Αιμιλιανίδου ως Πιστοποιημένος Εργοδότης Ισότητας. Το μοντέλο πιστοποίησης αποτελεί δράση του συγχρηματοδοτούμενου έργου «Δράσεις για Μείωση του Χάσματος Αμοιβών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών» από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία. Η βράβευση αυτή πηγάζει από τις συνεχείς προσπάθειες του Ινστιτούτου να ενισχύσει την ισότητα φύλων μέσα από όλες τις διαδικασίες και πολιτικές διαχείρισης του Ανθρώπινου Δυναμικού του.

Επιπρόσθετα, το Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου έχει βραβευτεί και με το πρότυπο Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις (SIR 2014) στο πλαίσιο υλοποίησης του συγχρηματοδοτημένου έργου από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τίτλο «Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις». Η βράβευση αυτή πιστοποιεί τις καλές πρακτικές που εφαρμόζει το Ινστιτούτο όσον αφορά τους τομείς ασφάλειας και υγείας, συμφιλώσης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, ισότητας, εργατικής νομοθεσίας και προώθησης υγιών εργασιακών σχέσεων.

Madness and Leadership: From Antiquity to the New Common Era, του Καθ. Σάββα Παπακώστα, από τον Εκδοτικό Οίκο Edward Elgar Publishing, Cheltenham, Ηνωμένο Βασίλειο και Northampton, MA, USA. ISBN 978 1 78471 957 9

Το βιβλίο ασχολείται με το ερώτημα γιατί, δια μέσου των αιώνων, αναδεικνύονται ηγέτες οι οποίοι ξεφεύγουν από τα όρια της θεωρούμενης φυσιολογικής συμπεριφοράς στις συγκεκριμένες κοινωνίες τους. Είναι γνωστό το φαινόμενο ότι ηγέτες με ψυχοπαθολογικά χαρακτηριστικά, π.χ. ο Αδόλφος Χίτλερ, προσελκύουν και ασκούν δυναμικό έλεγχο σε οπαδούς οι οποίοι είναι διατεθειμένοι να τους ακολουθούν πιστά και να υπακούουν στις όποιες τους εντολές. Το βιβλίο προσεγγίζει το φαινόμενο αυτό μέσα από μια βιοψυχοκοινωνική σύνθεση. Προτείνει ότι τα χαρακτηριστικά των ηγετών και των οπαδών τους αποτελούν εξελικτικά απότοκα τα οποία αναπτύχθηκαν για να επαυξήσουν τη δυνατότητα της επιβίωσης και της κοινωνικής συνοχής. Προτείνει επίσης ότι οι ηγέτες κατέχουν ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία έχουν βιολογική (γενετική) προέλευση και καθορίζουν την ηγετική τους υπόσταση, συνειδητά ή ασυνειδητά, σε σχέση με τους οπαδούς τους. Τα χαρακτηριστικά αυτά καθώς και οι παράγοντες οι οποίοι υποβοηθούν την εμφάνιση των ηγετών έχουν διασυνδεθεί μέσω της βιολογικής μας εξέλιξης και για αυτό το λόγο παρατηρούνται σε όλες τις ομάδες ανθρώπων. Η πολυπληυρη προσέγγιση του θέματος της σχέσης των ηγετικών ικανοτήτων και της ψυχοπαθολογίας έχει απήχηση σε ένα ευρύ κοινό διαφόρων ειδικοτήτων.

Διεθνείς Ειδήσεις

Αρχαίος ιός, θαμμένος για περισσότερα από 30.000 χρόνια στη Σιβηρία έχει αναγνωρισθεί. Ο ιός έχει ονομαστεί *Mollivirus sibericum* και είναι ο δεύτερος του είδους του. Το γεγονός ότι δύο διαφορετικοί προϊστορικοί ιοί εύκολα έχουν αναβιωθεί θεωρείται ανησυχητικό, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της παγκόσμιας υπερθέρμανσης. (doi: 10.1073/pnas.1510795112)